

Do druku nr 880

KRAJOWA RADA NOTARIALNA
WARSZAWA

Warszawa, dnia .....14.11.2012 r.

L.dz. 05/143/12

SEKRETARIAT SZEFKA KS

Lcz .....

Data wpływu 19.11.2012

Szanowny Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo Pana Ministra z dnia 15 października 2012 r. (GMS-WP-173-296/12) przesyłające poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, w załączeniu uprzejmie przesyłam uchwałę Krajowej Rady Notarialnej nr VIII/175/2012 z dnia 9 listopada 2012 r. w sprawie opinii o powyższym projekcie.

Z wyrazami szacunku

Prezes
Krajowej Rady Notarialnej

Tomasz Janik

UCHWAŁA Nr VIII/175/2012
Krajowej Rady Notarialnej
z dnia 9 listopada 2012 r.

w sprawie opinii o projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju
sądów powszechnych

Na podstawie art. 40 § 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. ustawy - Prawo
o notariacie (tj. Dz.U. z 2008 r. Nr 189, poz.1158, z późn. zm.)

Krajowa Rada Notarialna postanawia nie wnosić uwag do poselskiego
projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych,
przesłanego przy piśmie Szefa Kancelarii Sejmu z dnia 15 października
2012 roku (znak GMS-WP-173-296/12), wyrażając jednocześnie opinię,
że system dochodzenia do zawodu sędziego wymaga gruntownej reformy.
KRN dostrzega potrzebę pogłębionej dyskusji na ten temat, przy udziale
szerokiego kręgu zainteresowanych.

Prezes
Krajowej Rady Notarialnej
Tomasi Janik
Tomasi Janik

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY

PG VII G 025/355/12

Warszawa, dnia 16. 11. 2012 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu .....16. 11. 2012....

Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W nawiązaniu do pisma z dnia 25 października 2012 r. nr GMS-WP-173-296/12, przy którym przekazano poselski *projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych*, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Zasadniczym celem *projektu* jest rozwiązanie problemu braku kandydatów na wolne stanowiska asystenta sędziego. W ocenie jego autorów, istniejący od trzech lat wymóg ukończenia aplikacji [patrz: art. 155 § 2 pkt 5 *ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.), dalej u.s.p.] spowodował, iż w wielu sądach, nawet pomimo wielokrotnego ogłaszania konkursów, nie ma możliwości obsadzenia tych stanowisk z powodu braku kandydatów spełniających wskazane wyżej kryterium ustawowe. Zakłada się więc rezygnację z warunku, aby asystenci sędziów legitymowali się ukończoną aplikacją ogólną bądź zdaniem jednego z prawniczych egzaminów zawodowych, poprzestając na wymogu ukończenia wyższych studiów prawniczych.

Właściwe przygotowanie do wykonywania obowiązków oraz weryfikację przydatności kandydatów do pracy na stanowisku asystenta sędziego zapewniłoby odbycie rocznego stażu, zakończonego egzaminem organizowanym przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury (art. 1 pkt 3 lit. a i pkt 4 *projektu*). Staż ten odbywałby się w ramach dwuletniej umowy o pracę na czas określony, możliwej do rozwiązania za dwutygodniowym wypowiedzeniem. Na marginesie należy zauważyć, iż ani oceniana nowelizacja, ani *ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole*

Sadownictwa i Prokuratury (Dz. U. Nr 26, poz. 157 z późn. zm.) nie zawierają przepisów dotyczących organizacji i przeprowadzenia takiego stażu.

Projektodawcy przewidzieli możliwość przystąpienia takiego asystenta do egzaminu sędziowskiego po przepracowaniu sześciu lat na tym stanowisku.

Niezależnie od powyższego, postuluje się zmianę art. 57b § 1 u.s.p., określającego kryteria oceny kwalifikacji kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie, przez zastąpienie odesłania do art. 106a § 2 i 4 u.s.p. „samodzielnym” wskazaniem kryteriów oceny.

Istotne wątpliwości budzą, w szczególności, zawarte w art. 1 pkt 2 lit b *projektu* propozycje dotyczące kandydowania asystenta sędziego, innego niż ten, o którym mowa w art. 61 § 4 u.s.p. w aktualnym brzmieniu, na stanowisko sędziego sądu rejonowego.

Stworzenie takiej możliwości leży niewątpliwie w gestii ustawodawcy, tym niemniej projektowane ułatwienie dostępu do sprawowania urzędu sędziowskiego pozostaje w sprzeczności z koncepcją zawodu sędziego jako „korony zawodów prawniczych”. Wymóg co najmniej ośmioletniego zatrudnienia na stanowisku asystenta sędziego, chociażby w pełnym wymiarze czasu pracy, prawnika, który nie ukończył żadnej aplikacji, ani nie wykonywał żadnego zawodu prawniczego, kojarzy się raczej ze zdobywaniem kwalifikacji o charakterze zawodowym, mających charakter *stricte* praktyczny. Nie wydaje się, aby to swoiste „terminowanie” sprzyjało doskonaleniu umiejętności w sferze samodzielnego podejmowania decyzji, niezbędnych do sprawowania godności urzędu sędziowskiego. Podkreślić przy tym wypada, że zarówno w aktualnym, jak i proponowanym stanie prawnym asystent sędziego jest tylko nieco wyżej kwalifikowanym urzędnikiem, powołanym – z mocy art. 155 § 1 u.s.p. w zw. z art. 8 pkt 2 u.s.p. – do podejmowania czynności zmierzających do przygotowania spraw sądowych do rozpoznania oraz czynności z zakresu działalności administracyjnej sądu, sprowadzających się do zapewnienia właściwego toku wewnętrznego urzędowania sądu, bezpośrednio związanego z wykonywaniem przez sąd jego ustawowych zadań.

Bez wpływu na powyższą ocenę pozostaje analogiczne unormowanie, zawarte w art. 100a ust. 11 *ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. ustawy o prokuraturze* (Dz. U. z

2011 r. Nr 270, poz. 1599 z późn. zm.), dotyczące perspektyw asystenta prokuratora, ponieważ osobę zatrudnioną akurat na tym stanowisku można upoważnić do wykonywania bieżących czynności nadzoru nad dochodzeniem oraz określonych czynności.

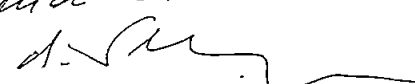
Nie zasługuje na akceptację regulacja przewidziana w projektowanym art. 155 § 7 u.s.p. Z analizy zdania drugiego wynika, że osoba, które zdała egzamin prokuratorski i pracowała przez co najmniej trzy lata w charakterze asesora prokuratorskiego, a następnie została zatrudniona na stanowisku asystenta sędziego, będzie mogła przystąpić do egzaminu sędziowskiego dopiero po przepracowaniu czterech lat na tym stanowisku (art. 1 pkt 3 lit. b *projektu*). Rozwiązanie to koliduje z obowiązującym przepisami art. 61 § 1 pkt 6 i 7 u.s.p., w myśl których do powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego wystarcza złożenie egzaminu prokuratorskiego i wymieniony okres asesury prokuratorskiej – bez względu na późniejszą karierę zawodową kandydata.

Nie wydaje się przy tym właściwe posłużenie się w uzasadnieniu *projektu*, przy omawianiu zmian w art. 155 u.s.p., określeniem aplikacji prokuratorskiej jako „korporacyjnej”, niewątpliwie pejoratywnym w społecznym odbiorze.

Wątpliwości interpretacyjne może budzić zmieniany art. 61 § 4 pkt 1 i 2 u.s.p., o ile występująca w nim zasada koniunkcji nie zostanie zastąpiona alternatywą.

Należałoby również ujednoclić nazewnictwo projektowanego aktu prawnego, przykładowo w art. 61 § 4 pkt 1 u.s.p. egzamin się „składa”, natomiast w art. 155 § 7 u.s.p. „zdaje”.

Tytułem uwag końcowych należy podnieść, iż nie przekonuje twierdzenie autorów, iż projektowane zmiany nie pociągną za sobą negatywnych skutków finansowych dla budżetu państwa. Wymierne koszty niewątpliwie rodziłyby, chociażby, organizacja stażu asystenckiego. Wiarygodne wyliczenie wymagałoby wskazania prognozowanej liczby stażystów oraz wysokości wydatków przewidzianych na pokrycie wynagrodzeń asystentów zatrudnionych na nowych zasadach.

Z pociągnięciem

Andrzej Szewc